

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2310/2019
21.05.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Драгане Маринковић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Александар Остојин, адвокат из ..., против туженог ДОО "DAD DRAXLMAIER AUTOMOTIVE" Зрењанин, кога заступа Живкица Милићев, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1088/2019 од 01.04.2019. године, у седници одржаној 21.05.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца па се **ПРЕИНАЧАВА** пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1088/2009 од 01.04.2019. године, тако што **СЕ ОДБИЈА** жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Зрењанину П1 836/18 од 30.01.2019. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка од 33.000,00 динара, у року од 15 дана.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину П1 836/2018 од 30.01.2019. године, усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је као незаконито поништено решење туженог о отказу уговора о раду бр. ..-16 од 18.07.2016. године, а тужени обавезан да тужиоца врати на рад и накнади му трошкове парничног поступка од 156.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1088/2019 од 01.04.2019. године, усвојена је жалба туженог и преиначена првостепена пресуда, тако што је тужбени захтев тужиоца одбијен у целости као неоснован. Тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове поступка од 123.000,00 динара, као и трошкове жалбеног поступка од 33.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ 72/11, 55/14) и утврдио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац са IV степеном стручне спреме био је у радном односу код туженог на неодређено време на пословима "радник у логистици", а потом на пословима "радник на сортирању отпадног материјала" према закљученом уговору о раду са припадајућим анексима. Оспореним решењем туженог од 18.07.2016. године, отказан му је уговор о раду, а радни однос као вишку запослених престао са 25.07.2016. године, због престанка потребе за његовим радом уз исплату отпремнине на основу члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду. Правилником о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова од 01.07.2016. године, укинута су послови радног места "радник на сортирању отпадног материјала" на којима је било укупно 19 извршилаца, а тужени је тада имао укупно 3137 запослених на неодређено време. Како тужени није могао да им обезбедити ни једну од мера запошљавања из члана 155. став 1. тачка 5. Закона о раду, а за њиховим радом је престала потреба, њима је као вишку запослених, по исплати отпремнине отказан уговор о раду. У поступку је утврђено да је тужени са "SGP Sorting Group Serbia" d.o.o. Крагујевац закључио уговор о пружању услуга које се тичу селекције, сортирања, контроле и дораде делова, па је у периоду важења овог уговора од 16.08.2016. године до 31.10.2016. године, тужени ангажовао екстерна лица њих око 30, за период од 3 месеца, на пословима контроле производа. Неки од њих су након спроведене обуке од недељу дана радили заједно са радницима туженог на пословима радника у производњи, на клипсању и мотању каблова, а за обављање тих послова био је потребан I степен стручне спреме (основна школа) коју спрему су поседовали и отпуштени радници. Из потврде произлази да је у периоду од 17.07.2016. године до 18.10.2016. године, тужени на пословима са захтеваним IV степеном стручне спреме, није ангажовао нове извршиоце.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је поништио решење о отказу закључујући да је тужени у периоду од три месеца од престанка радног односа тужиоцу ангажовао радну снагу ради обављања послова у производњи на пословима које је и тужилац могао обављати, будући да је за њихово обављање захтеван I степен стручне спреме. Из наведеног произлази да је тужени управо због ангажовања нових радника који су обављали послове у производњи код туженог, а које је могао да обавља и тужилац, дошло до повећања а не до смањења обима послова, због чега је могао, у складу са одредбом члана 171. Закона о раду, радно правни статус тужиоца да реши применом правила о измени уговорених услова рада (члан 171. став 1. тачка 1. Закона о раду), а не применом одредби о технолошком вишку.

Супротно, по оцени другостепеног суда, чињеница да је тужени по отказу уговора о раду тужиоцу радно ангажовао лица на одређено време због привременог повећања обима посла, није од утицаја на законитост решења, јер тужени ни са једним од ангажованих радника није засновао радни однос на неодређено време.

Становиште другостепеног суда није правилно.

Према члану 179. став 5. тачка 1. Закона о раду, запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдан разлог који се односи на потребе послодавца ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањена обима посла. По члану 182. истог закона ако откаже уговор о раду запосленом послодавац не може на истим пословима да запосли друго лице у року од три месеца од дана престанка радног односа. Ако пре истека рока из става 1. овог члана настане потреба за обављањем истих послова, предност за закључивање уговора о раду има запослени коме је престао радни однос.

У овом случају, тужени је Правилником о организацији и систематизацији радних места од 01.07.2016. године, укинуо послове које је тужилац обављао, што је био разлог за отказ. У решењу је навео да радни статус тужиоца није могао бити решен на други начин, између осталог ни премештајем на друго радно место. Међутим, понашање туженог по отказивању уговора о раду тужиоцу запошљавањем других лица на пословима на којима се тражила стручна спрема и радне способности које је поседовао и тужилац, указује на злоупотребу отказивања уговора о раду по основу технолошког вишка од стране послодавца. Наиме, запошљавањем других лица са истом стручном спремом коју има и тужилац на другим пословима указује да је тужени своју потребу за радном снагом могао задовољити премештајем тужиоца на друге послове, а не отказом уговора о раду по основу технолошког вишка. Како је терет доказивања постојања оправданих разлога за отказ на послодавцу, који у овом случају није доказао оправданост отказа тужиоцу управо због тога што је у периоду од месец дана запослио друга лица, то је првостепени суд правилно закључио да је овако донето решење незаконито.

Тужиоцу који је успео у ревизијском поступку припада накнада трошкова на име састава ревизије од стране адвоката у износу од 33.000,00 динара, према важећој АТ. Међутим, тужилац у овом спору из радног односа који се не односи на потраживање у новцу, према тарифном броју 1. тачка 10. и тарифном броју 2. тачка 12. Закона о судским таксама, није таксени обвезник, због чега му накнада на име таксе на ревизију и ревизијску одлуку, не припада.

На основу члана 416. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац,с.р.**

**За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић**